

Конспект уроку для дистанційного навчання з географії (II курс)

Розділ II. Загальні закономірності географічної оболонки Землі

Тема 1. Географічні наслідки параметрів і рухів Землі як планети

Тема уроку: *Геоїд. Орбітальний та осьовий рух Землі. Визначення місцевого та поясного часу*

Мета: *ознайомитися з видами рухів Землі, межами поясів освітленості, видами часу; навчитися встановлювати послідовність зміни пір року у Північній та Південній півкулі; використовувати знання про силу Коріоліса; навчитися розв'язувати задачі на визначення місцевого та поясного часу.*

Актуалізація опорних знань:

Пригадайте:

- *Які види рухів у космосі здійснює наша планета?*
- *Які існують докази кулястої форми Землі?*
- *Для чого на карті проводять лінії тропіків та полярних кіл?*
- *Які існують види часу?*

Мотивація навчальної діяльності:

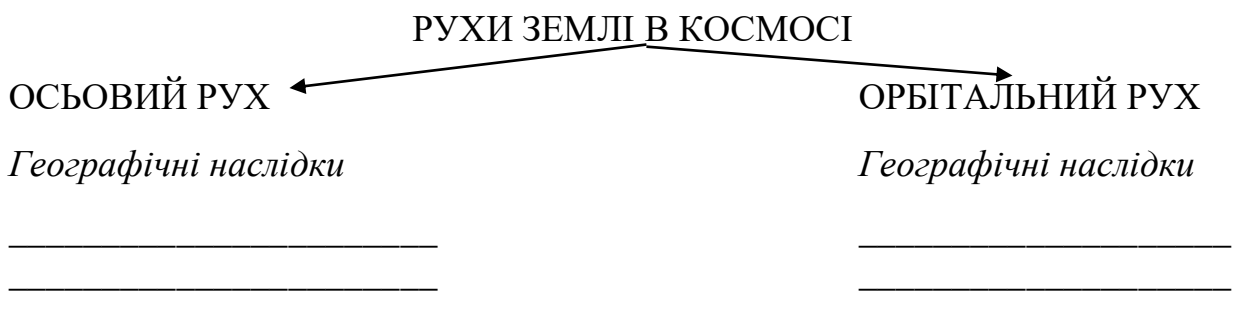
Уявіть наступну ситуацію:

- *земна вісь не має кута нахилу до площини орбіти. Який наслідок це мало б для жителів нашої планети?*
- *Земля рухається навколо Сонця по колу, а не по еліптичній орбіті. Як це вплинуло б на нашу планету?*

Вивчення нового матеріалу:

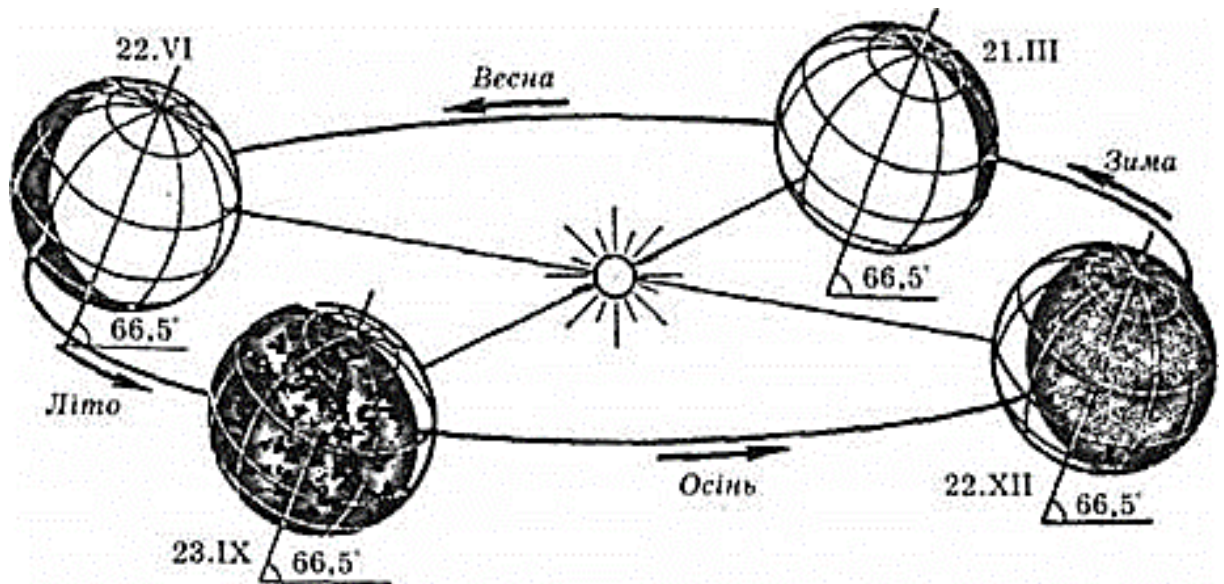
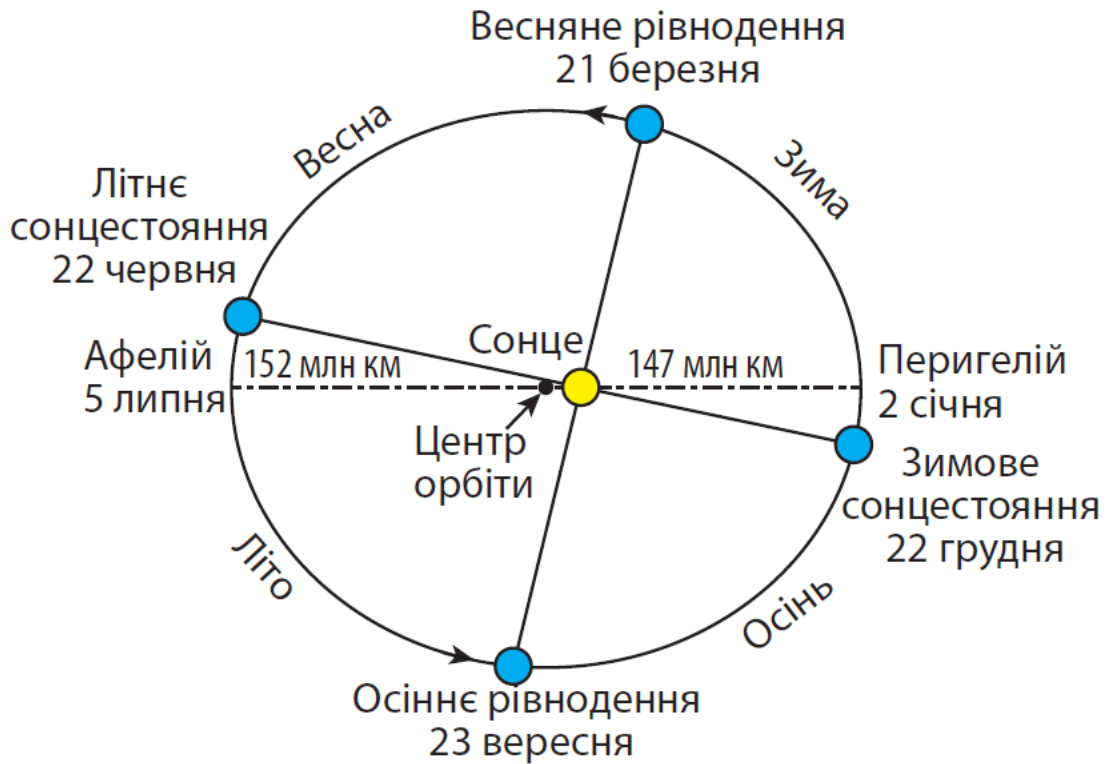
- *Опрацюйте § 7 (за підручником Коберніка С. Г., Коваленко Р. Р.)*
- *Виконайте наступні завдання:*

Завдання 1. За матеріалами підручника заповніть в робочому зошиті схему «*Рухи Землі в космосі*»

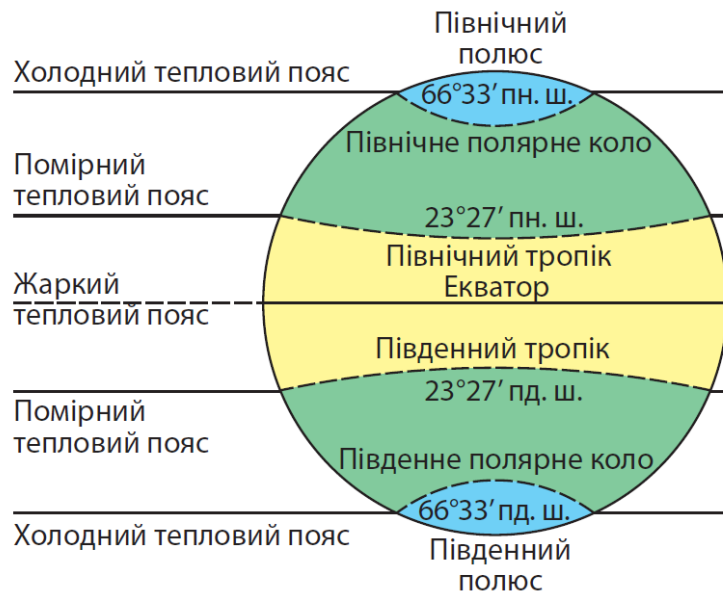

Завдання 2. Розгляньте схему «*Рух Землі навколо Сонця по еліптичній орбіті*» та визначте коли Сонце перебуває в зеніті над екватором, над

північним тропіком та над південним тропіком. Чому холодна пора року спостерігається тоді, коли Земля знаходиться в найближчому положенні відносно Сонця?

Завдання 3. Користуючись схемою «Пояси освітлення», визначте які фактори обумовлюють річний ритм у географічній оболонці.

Завдання 4. Створіть у зошиті словник для наступних термінів:

- *місцевий час;*
- *поясний час;*
- *літній час;*
- *всесвітній час.*

Завдання 5. Відшукайте на карті світу міста, в яких Сонце сходить в той самий час, що й в Києві.

Завдання 6. Обчисліть різницю в місцевому часі між меридіанами:

- 1) 25° сх. д і 50° сх. д;
- 2) 135° сх. д і 176° сх. д;
- 3) 23° зх. д і 18° сх. д.

Завдання 7. Якщо на початковому (Гринвіцькому) меридіані 9.00 год, визначте, на якому меридіані місцевий час становить: а) 11.00 год; б) 14.45 год; в) 18.40 год.

Завдання 8. Розгляньте алгоритм розв'язання задач на визначення місцевого та поясного часу:

Задача. Визначте місцевий час у Харкові (50° пн. ш, 36° сх. д), якщо у Лісабоні (38° пн. ш, 9° зх. д) на цей момент місцевий час становить 14 год 55 хв.

Розв'язок:

1) 36° сх. д + 9° зх. д = 45° – відстань в градусах між містами Харків і Лісабон;

2) 45×4 хв = 180 хв = 3 год – різниця в часі між цими містами;

3) 14 год 55 хв + 3 год = 17 год 55 хв – місцевий час у Харкові.

Відповідь: у Харкові буде 17 год 55 хв.

Задача. Котра година у Києві, якщо у Лондоні 12.00?

Розв'язок:

За картою годинних поясів (географічний атлас 11 клас) визначаємо у яких годинних поясах розташовані міста Лондон і Київ:

Лондон – 0 часовий пояс;

Київ – II часовий пояс.

Різниця у часі 2 год.

Оскільки Київ розташований на схід від Лондона, то час у Києві буде більшим ніж у Лондоні.

Звідси: $12 + 2 = 14$ год.

Відповідь: у м. Києві буде 14 год.

Розв'яжіть самостійно наступні задачі:

Задача. Котра година у Варшаві, якщо у Києві 10 год?

Задача. Визначте місцевий час у пункті, який розташований східніше на 45 градусів від Лондона, у якому полудень.

Закріплення вивченого матеріалу

Виконайте тестові завдання за посиланням:

1. <https://forms.gle/gJKp3W2RfoGJ63fs9>
2. Підготуйте дослідження (за бажанням) за темою з переліку:
 - Моделювання природних явищ на Землі в дні рівнодень та сонцестоянь;
 - Прояви сили Коріоліса на річках своєї місцевості.